

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/21/294

BERAADSLAGING NR. 21/142 VAN 7 DECEMBER 2021 OVER DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSgegevens DOOR DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN HET INTERDISCIPLINAIR KENNISCENTRUM LUCAS (KU LEUVEN) VOOR HET ONDERZOEKEN VAN DE TRAJECTEN VAN DAKLOZEN EN THUISLOZEN EN DE NON-TAKE-UP VAN SOCIALE RECHTEN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, in het bijzonder de artikelen 5 en 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS (KU Leuven);

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS (KU Leuven) wil voor het onderzoeken van de trajecten van daklozen en thuislozen en de non-take-up van sociale rechten bepaalde persoonsgegevens¹ uit het netwerk van de sociale zekerheid verwerken. Ze willen daartoe vier specifieke groepen personen bestuderen: personen met een referentieadres bij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, personen die een installatiepremie hebben ontvangen, personen met een leefloon voor alleenstaanden voor wie een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie is opgestart en personen voor wie een toelage van

---

¹ Er zouden tevens enkele anonieme gegevens worden verwerkt, met toepassing van de beraadslaging nr. 18/140 van 6 november 2018 met betrekking tot de mededeling van anonieme gegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid in het kader van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.

100% van het leefloon is voorzien gedurende ten hoogste twee jaar. De volledige doelgroep (de vier vermelde subdoelgroepen samen) bestaat uit hoogstens 300.000 personen.

2. Het onderzoek zou worden gerealiseerd in twee fases. In de eerste fase zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid per hogervermelde subdoelgroep enkele gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de helft van de populatie aan het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS overmaken, voor de ontwikkeling van specifieke toepassingen (er werd gekozen voor een steekproefgrootte van één derde, voor de jaartallen 2010 en 2015, omdat het om vier relatief kleine groepen gaat). In de tweede fase zouden de onderzoekers toegang hebben tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de volledige populatie van elke subdoelgroep, zij het op een beveiligde personal computer in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en onder het permanent toezicht van een medewerker van die organisatie, om er hun eerder gecreëerde algoritmes op toe te passen, en zouden ze de resultaten van hun acties uitsluitend in de vorm van louter anonieme gegevens buiten het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kunnen brengen (daartoe zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vooraf een *small cell* risico-analyse uitvoeren).
3. Per betrokkene, aangeduid met een uniek (betekenisloos) volgnummer, zouden aldus de volgende persoonsgegevens worden verwerkt. In beginsel worden de datums weergegeven met het jaar waarin ze vallen en worden de bedragen ingedeeld in aangepaste klassen. Het traject van de daklozen en de thuislozen zou over een periode van vijftien jaar worden opgevolgd, met ingang van (ten vroegste) het jaar 2003 tot (in beginsel) het jaar 2020. De onderzoekers zouden de ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens bijhouden zolang ze die nodig hebben voor het verwezenlijken van hun onderzoek inzake de trajecten van daklozen en thuislozen en de non-take-up van sociale rechten en uiterlijk tot 31 december 2024 en ze daarna onverwijld vernietigen.

Persoonskenmerken: het eigen volgnummer, het volgnummer van de referentiepersoon, het volgnummer van de partner, het informatietype inzake het adres, het aantal gezinsleden op 1 januari, het aantal registraties van wettelijk samenwonen, de burgerlijke staat, de begindatum (jaar) van het wettelijk samenwonen, de einddatum (jaar) van het wettelijk samenwonen, de wijze waarop het wettelijk samenwonen is begonnen/geëindigd, de aanduiding ambtenaar van de Europese Unie (wel of niet Belg), het jaar van de beslissing inzake regularisatie of erkenning als asielzoeker, het inschrijvingsjaar, de gezinspositie, het geslacht, het geslacht van de referentiepersoon, de leeftijdsklasse, de reden van verblijf, het register waarin de betrokkene is opgenomen, het type huishouden, de woonplaats (gewest, provincie en cluster²), de relatie ten opzichte van de referentiepersoon, het jaar van overlijden, de herkomst (in klassen), de huidige nationaliteit (in klassen), het gevolgde onderwijsprogramma, het type organisatie dat het bewijs uitgereikt heeft en het hoogste behaalde onderwijsniveau.

---

² Elke gemeente wordt opgenomen in één van tien clusters, afgebakend in functie van het aantal inwoners per vierkante kilometer.

Inkomens en uitkeringen (telkens in klassen): de bruto belastbare inkomens gekend bij de respectieve instellingen van sociale zekerheid (op jaarbasis), het brutoloon en het netto inkomen uit zelfstandige arbeid (op jaarbasis).

Socio-economische positie: de nomenclatuurcode, de aanduiding dat de betrokkene al dan niet vrijgesteld is van inschrijving als werkzoekende omwille van andere redenen, de aanduiding dat de betrokkene al dan niet werkzoekend en bij een gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling gekend is, het voltijds equivalent op huishoudniveau en de werkintensiteit op huishoudniveau.

Situatie bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn: het volgnummer van de partner, het dossiernummer (vervangen door een uniek volgnummer), het type begunstigde, het jaar van intrede in een ESF-project, het jaar van uittrede uit een ESF-project, de aanduiding dat het wel of niet gaat om een registratie van het voorgaande jaar, het statuut van de begunstigde van financiële steun equivalent aan het leefloon (op diverse momenten), het type staatstoelage aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, het wel of niet voortijdig beëindigen van het project, het type project, de provincie van de domiciliegemeente, het type tewerkstelling van de hoofdbegunstigde en van de partner, het door de staat terugbetaald bedrag (in klassen), de inkomsten uit een artistieke activiteit (in klassen), de categorie van de ontvanger van het leefloon of de financiële hulp (op diverse momenten), de installatiepremie voor daklozen (in klassen), het percentage en de omschrijving van de terugbetaling door de staat, het type maatschappelijke hulpverlening, de aanduiding dat het bedrag van de toegekende toelage betrekking heeft op een gedeeltelijk of volledig leefloon, de toepasselijke regelgeving en (telkens voor de hoofdbegunstigde en voor de partner) het type activering, het type begeleiding, het type geïndividualiseerd integratieproject en het type tewerkstellingsprogramma.

Ziekte en invaliditeit: de aard van de uitkering, het bedrag van de uitkering (in klassen), de uitkeringscode, de gezinstoestand, de code met betrekking tot het type medische code (ICD-9 of ICD-10), de loutere aanduiding dat er sprake is van psychische stoornissen of factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden en dat er wel of niet een pathologiecode gekend is, de aanduiding dat de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering wel of niet een erkenning als invalide heeft verleend aan de betrokkene en het toepasselijk stelsel.

Werkloosheid: de reden/motivering van de sanctie, de begindatum (jaar) van de sanctie, de laatste activiteit vóór de werkloosheid, het statuut ten opzichte van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het wel of niet minstens 33% arbeidsongeschikt zijn en de duur van de werkloosheid.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

4. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale

Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.

5. Krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* vergt elke mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of een andere instelling van sociale zekerheid een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Rechtmatigheid van de verwerking

6. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
7. De mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

8. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid)

Doelbinding

9. De verwerking van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de KU Leuven, als verwerkingsverantwoordelijke, beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het onderzoeken van de trajecten van daklozen en thuislozen en de non-take-up van sociale rechten.

Minimale gegevensverwerking

10. De onderzoekers kunnen het doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen gedurende enige tijd (vijftien jaar) willen kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten.
11. De mee te delen persoonsgegevens (per jaar, vanaf 2003, en desgevallend per kwartaal) zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig. Ze blijven per betrokkene hoofdzakelijk beperkt tot enkele kenmerken van de persoon, informatie over zijn inkomens en uitkeringen, zijn toestand ten opzichte van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, zijn ziekte en invaliditeit en zijn werkloosheid.
12. De unieke volgnummers (zonder enige verdere inhoudelijke betekenis) van de betrokkene, zijn partner en de referentiepersoon zijn nodig om de betrokkenen gedurende de voormelde periode te kunnen opvolgen. De onderzoekers willen daarbij een volledig beeld van de kwetsbare positie en de financiële situatie van het gezin krijgen. Ze willen ook kunnen nagaan of personen desgevallend tot meerdere selecties behoren.
13. De socio-demografische persoonsgegevens, met inbegrip van de herkomst, de woonplaats en de opleiding, maken het mogelijk om een zicht te krijgen op het huishouden van de dakloze of thuisloze persoon over de jaren heen. De woonplaats wordt ook op geclusterd niveau meegedeeld om de onderzoekers in staat te stellen een onderscheid te maken tussen de personen die in meer urbane gebieden wonen en personen die in meer rurale gebieden wonen. Voorts blijkt er een verband te zijn tussen de opleiding en het risico van armoede en sociale uitsluiting.
14. De socio-economische positie van de betrokkenen worden zowel per kwartaal als per jaar ter beschikking gesteld. De informatie blijkt interessant om de trajecten van daklozen en thuislozen gedetailleerd in kaart te brengen en een beeld te geven van de dynamische routes die de doelgroep binnen één jaar kan afleggen. Het merendeel van de variabelen is slechts op jaarbasis beschikbaar en bijgevolg kunnen de kwartaalinlichtingen over de socio-economische situatie (met inbegrip van de hogervermelde afgeleide variabelen) bijkomende duiding bieden.
15. De persoonsgegevens over de inkomens en de uitkeringen zijn nodig om de algemene levensstandaard van de geselecteerde groepen personen te bestuderen. Dat geldt tevens voor de informatie met betrekking tot de toestand ten opzichte van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (de ontvangen hulp), de ziekte en invaliditeit (veel personen van de kwetsbare bevolkingsgroep blijken gezondheidsproblemen te hebben) en de werkloosheid (het verlies van werk en de uitsluiting uit de werkloosheidsregeling kunnen sleutelmomenten zijn in de leefsituatie van maatschappelijk kwetsbare personen).

16. De onderzoekers willen uiteindelijk, in de tweede fase, persoonsgegevens van de volledige vier populaties kunnen verwerken omdat hun studie gericht is op een zeer precare (mobiele) bevolkingsgroep, die moeilijk te bepalen is en waarover vaak weinig informatie beschikbaar is. Om een longitudinale analyse te kunnen uitvoeren, achten ze het noodzakelijk om informatie van voldoende personen te behandelen. De brede tijdsperiode (vanaf 2003 tot zo recent mogelijk) biedt hun de mogelijkheid om de vaak onzichtbare groep op een meer dynamische wijze te analyseren.
17. In die tweede fase passen de onderzoekers in een beveiligde omgeving, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, onder toezicht van één van haar medewerkers, de aan de hand van de eerder ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens ontwikkelde applicaties toe op de volledige populatie van de vier subdoelgroepen. Enkel de resultaten daarvan, in de vorm van louter anonieme informatie, mogen het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verlaten.

Opslagbeperking

18. De persoonsgegevens worden door het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS vernietigd zodra ze niet meer noodzakelijk zijn voor de realisatie van het voormelde doeleinde en ten laatste op 31 december 2024. Deze bewaarduur kan desgevallend enkel worden verlengd middels een beraadslaging van het informatieveiligheidscomité.

Integriteit en vertrouwelijkheid

19. De aanvrager stelt alles in het werk om te vermijden dat de betrokkenen kunnen worden geïdentificeerd en onthoudt zich alleszins van elke poging om de ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Hij publiceert de resultaten van de verwerking uitsluitend in een vorm die geen mogelijkheid biedt om de betrokken personen te identificeren.
20. Bij de verwerking van de persoonsgegevens houdt hij rekening met de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de beschreven mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het interdisciplinair kenniscentrum LUCAS (KU Leuven) voor het onderzoeken van de trajecten van daklozen en thuislozen en de non-take-up van sociale rechten, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de persoonsgegevensbescherming.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).